

НАУКОВО-ДОСЛІДНИЙ ЦЕНТР ІНДУСТРІАЛЬНИХ ПРОБЛЕМ РОЗВИТКУ НАН УКРАЇНИ

КАФЕДРА МИТНОЇ СПРАВИ ТА ОПОДАТКУВАННЯ
ХАРКІВСЬКОГО НАЦІОНАЛЬНОГО ЕКОНОМІЧНОГО УНІВЕРСИТЕТУ ІМЕНІ СЕМЕНА КУЗНЕЦЯ

ОБ'ЄДНАННЯ ПРОМИСЛОВЦІВ І ПІДПРИЄМЦІВ ХАРКІВСЬКОЇ ОБЛАСТІ –
РЕГІОНАЛЬНЕ ВІДДІЛЕННЯ ВСЕУКРАЇНСЬКОЇ ГРОМАДСЬКОЇ ОРГАНІЗАЦІЇ «УКРАЇНСЬКИЙ
СОЮЗ ПРОМИСЛОВЦІВ І ПІДПРИЄМЦІВ»

**Моніторинг і коментарі
до нормативно-правових актів
у сфері оподаткування та митного
регулювання**

березень, 2018 р.

Харків, 2018

Методологія дослідження

Моніторинг законодавчих та нормативно-правових актів у сфері оподаткування та митного регулювання – спільний, постійно діючий проект НДЦ ІПР НАН України (<http://ndc-ipr.org>) і кафедри митної справи та оподаткування ХНЕУ ім. С. Кузнеця (<http://www.kaffinop.hneu.edu.ua>) і об'єднання промисловців і підприємців Харківської області – регіонального відділення всеукраїнської громадської організації «Український союз промисловців і підприємців».

Метою щомісячного Моніторингу є:

- оперативний аналіз нормативно-правових актів в сфері оподаткування та митного регулювання;
- експертна оцінка ризиків, пов'язаних з прийняттям нових нормативних актів.

Методологія аналізу законодавчих та нормативно-правових актів передбачає ідентифікацію їх впливу на діяльність платників податків, порівняння нової редакції аналізованої норми з попередньою; оцінку можливої результативності відповідних змін з відокремленням позитивних наслідків та потенційних недоліків (ризиків). Критерії оцінки очікуваної результативності:

- узгодженість з діючою нормативно-правовою базою;
- спрощення або ускладнення податкового обліку;
- вплив на надходження коштів до бюджетів;
- вплив на економічну активність платників податків;
- зменшення або збільшення корупційних ризиків;
- доцільність використання конкретного інструмента порівняно з можливими альтернативами.

Аналіз законодавчих та нормативно-правових актів здійснюється за такими напрямками:

- зміни системи оподаткування і в адмініструванні податків;
- зміни в оподаткуванні окремими податками, зборами;
- зміни в митному регулюванні ;
- довідкова інформація, пов'язана з оподаткуванням.

Моніторинг передбачає щомісячне оприлюднення результатів.

Зміст

1. Система оподаткування і адміністрування податків	4
1.1.Реформування податкової системи	-
1.2.Регіональні аспекти оподаткування	-
1.3.Адміністрування податків	-
1.4.Податковий контроль	4
2.Окремі податки і збори	6
2.1.Податок на прибуток підприємства	-
2.2. Податок на доходи фізичних осіб	6
2.3. Податок на додану вартість	6
2.4. Акцизний податок	-
2.5. Екологічний податок	-
2.6. Рентна плата	-
2.7. Податок на нерухоме майно, відмінне від земельної ділянки	-
2.8. Транспортний податок	-
2.9. Плата за землю	-
2.10. Єдиний податок	-
3. Митне регулювання	-
4. Загальнообов'язкове державне соціальне страхування	-
5. Довідкова інформація	21
6. Нормативно-правові акти, що набули чинності в березні 2018 р.	20

1. СИСТЕМА ОПОДАТКУВАННЯ І АДМІНІСТРУВАННЯ ПОДАТКІВ

1.4.Податковий контроль

Про внесення змін у додаток до Постанови Кабінету Міністрів України від 27 грудня 2017 р. № 1045. Постанова Кабінету Міністрів України від 31 січня 2018 р., №108. Набрала чинності 07.03.2018 р. (Урядовий кур'єр від 07.03.2018 р. № 46)

Коментар: Зазначеною Постановою вищий орган виконавчої влади вніс зміни до затвердженого Постановою КМУ № 1045 від 27.12.2017 р. переліку держав та територій, які у відповідності до ПКУ(ст. 39.2.1.2) відповідають певним критеріям, яка вступила у дію 01.01.2018 р. а саме:

- 1) держави (території), у яких ставка податку на прибуток підприємств (корпоративний податок) на 5 і більше відсоткових пунктів нижча, ніж в Україні;
- 2) держави, з якими Україною не укладені міжнародні договори з положеннями про обмін інформацією;
- 3) держави, компетентні органи яких не забезпечують своєчасний та повний обмін податковою та фінансовою інформацією на запити центрального органу виконавчої влади, що реалізує державну податкову і митну політику.

Дана Постанова вступила у дію 07.03.2018 р. та частково виключила з переліку офшорів держави, які було додано до зазначеного переліку Постановою від 27.12.2017 р.

Якщо порівнювати з попереднім переліком, який втратив чинність, до країн (територій), які відповідають певним критеріям у грудні 2017 р. додалися 20 країн, а з січня 2018 р. виключено 5 країн, які були у складі тих, що додалися.

Країни, які були і залишилися у переліку	Країни, які були додані до переліку у грудні 2017 р.	Країни, які були виключені з переліку у січні 2018 р.
Ангілья, Князівство Андорра, Антигуа і Барбуда, Аруба, Співдружність Багамських Островів, Барбадос, Королівство Бахрейн, Беліз, Бермудські Острови, Республіка Болгарія, Боснія і Герцеговина, Британські Віргінські Острови, Бруней-Даруссалам, Республіка Бурунді, Республіка Вануату,	Гваделупа, Республіка Гватемала, Французька Гвіана, Співдружність Домініки, Домініканська	Грузія, Республіка Естонія, Латвійська

Країни, які були і залишилися у переліку	Країни, які були додані до переліку у грудні 2017 р.	Країни, які були виключені з переліку у січні 2018 р.
Віргінські острови Сполучених Штатів Америки, Гернсі, Гібралтар, Особливий адміністративний район Китаю Гонконг (ЄС), Гренада, Джерсі, Республіка Джибуті, Ірландія, Автономне співтовариство Канарські острови Королівства Іспанія, Республіка Кабо-Верде, Кайманові Острови, Держава Катар, Киргизька Республіка, Республіка Кіпр, Автономний край Косово і Метохія, Республіки Сербія, Кюрасао, Республіка Ліберія, Князівство Ліхтенштейн, Особливий адміністративний район Китаю Макао, Колишня Югославська Республіка Македонія, Федеративна територія Лабуан Малайзії, Мальдівська Республіка, Мартініка, Республіка Маршаллові Острови, Федеративні Штати Мікронезії, Республіка Молдова, Монтсеррат, Республіка Науру, Ніуе, Султанат Оман, Острів Мен, Острови Кука, Острови Теркс і Кайкос, Республіка Палау, Республіка Панама, Республіка Парагвай, Співдружність Північних Маріанських Островів, Автономний регіон Мадейра Португальської Республіки, Пуерто-Ріко, Незалежна держава Самоа, Республіка Сан-Марино, Демократична Республіка Сан-Томе і Принсіпі, Республіка Сейшельські Острови, Сент-Вінсент і Гренадіни, Сент-Кітс і Невіс, Сент-Люсія, Сінт-Мартен (Нідерландська частина), Республіка Судан, Демократична Республіка Тімор-Лешті, Туркменістан, Республіка Узбекистан, Чорногорія	республіка, <u>Республіка</u> <u>Естонія</u> , Ісламська Республіка Іран, Республіка Куба, Лаоська Народно-Демократична Республіка, <u>Латвійська</u> <u>Республіка</u> , Ліванська Республіка, Республіка Маврикій, <u>Республіка</u> <u>Мальта</u> , Королівство Марокко, Князівство Монако, Об'єднані Арабські Емірати, Республіка Сінгапур, <u>Грузія</u> , <u>Угорщина</u>	Республіка, Республіка Мальта, Угорщина

2.ОКРЕМІ ПОДАТКИ І ЗБОРИ

2.2. Податок на доходи фізичних осіб

Рішення Конституційного суду України від 27 лютого 2018 р. № 1-р/2018. У справі за конституційними поданнями 48 народних депутатів України щодо відповідності Конституції України (конституційності) положень абзаців тринадцятого, чотирнадцятого пункту 32 розділу I Закону України "Про внесення змін до Податкового кодексу України та деяких законодавчих актів України щодо податкової реформи" та Верховного Суду України щодо відповідності Конституції України (конституційності) положення абзацу першого підпункту 164.2.19 пункту 164.2 статті 164 Податкового кодексу України (справа про оподаткування пенсій і щомісячного довічного грошового утримання). Набуло чинності 27.02.2018 р.

Коментар. Визнано неконституційним положення щодо включення до загального місячного оподатковуваного доходу суми пенсій або щомісячного довічного грошового утримання, отримуваних з Пенсійного фонду України чи бюджету згідно із законом, якщо їх розмір перевищує десять розмірів прожиткового мінімуму для осіб, які втратили працездатність (у розрахунку на місяць), встановленого на 1 січня звітного податкового року, - у частині такого перевищення. Скасування оподаткування пенсій, з одного боку приведе до певного зменшення надходжень державного бюджету за рахунок пенсій, а з іншого дасть змогу частині пенсіонерів отримувати більше коштів у вигляді пенсій.

2.3. Податок на додану вартість

2.3.1. Про затвердження порядків з питань зупинення реєстрації податкової накладної / розрахунку коригування в Єдиному реєстрі податкових накладних. Постанова Кабінету Міністрів України від 21 лютого 2018 року № 117. Набула чинності 22 березня 2018 року (Урядовий кур'єр, від 7 березня 2018 року, № 46)

Коментар. Постанова передбачає зміни до Порядку зупинення реєстрації податкової накладної / розрахунку коригування, нові редакції Підстав для прийняття рішення комісією ДФС про реєстрацію податкової накладної / розрахунку коригування та Порядку розгляду скарг на рішення комісії ДФС про відмові від реєстрації податкової накладної / розрахунку коригування (ПН/РК).

По-перше слід відмітити, що раніше порядок зупинення реєстрації ПН/РК описувався в Постанові

КМУ «Про порядок ведення Єдиного реєстру податкових накладних» (від 29.12.2010 року № 1246) та у наказі Міністерства фінансів України «Про затвердження Критеріїв оцінки ступеня ризиків, достатніх для зупинення реєстрації податкової накладної / розрахунку коригування в Єдиному реєстрі податкових накладних та Вичерпного переліку документів, достатніх для прийняття рішення про реєстрацію податкової накладної / розрахунку коригування в Єдиному реєстрі податкових накладних» (від 13.06.2017 року № 567).

Більшість норм наказу Міністерства фінансів України № 567 було перенесено до Постанови КМУ №117, але при цьому на кінець березня 2018 року норми наказу №567 не було приведено у відповідність до норм Постанови КМУ №117.

Основні відмінності Постанови №117 від наказу №567:

Постанова Кабінету Міністрів України № 117	Наказ Міністерства фінансів України № 567	Позитивні моменти	Негативні моменти
Ознака для проведення моніторингу податкових накладних: одночасно значення показників D та P мають такі розміри: $D > 0,03$, $P < P_m \times 1,4$	Ознака для проведення моніторингу податкових накладних: одночасно значення показників D та P мають такі розміри: $D > 0,05$, $P < P_m \times 1,3$	– зменшення питомої ваги сплачених податків в загальному обсязі постачання (з 5 % до 3 %) спрощує дотримання платниками податків такого критерію	– збільшення коефіцієнту для порівняння суми ПДВ за місяць за найбільшою сумою ПДВ за останні 12 місяців (з 1,3 до 1,4) ускладнює дотримання платниками податків такого критерію
Ознака для проведення моніторингу податкових накладних: Виключено (оскільки ознака ви користувалася до 1 січня 2018 року)	Ознака для проведення моніторингу податкових накладних: загальна сума сплачених у 2016 році сум єдиного внеску на загальнообов'язкове державне соціальне страхування та податків і зборів (крім суми ПДВ, сплаченої при ввезенні товарів на митну територію України)	– зменшення кількості ознак зменшує витрати часу на визначення відповідності податкових накладних встановленим вимогам	

Постанова Кабінету Міністрів України № 117	Наказ Міністерства фінансів України № 567	Позитивні моменти	Негативні моменти
	платником податку та його відокремленими підрозділами, становить більше 5 мільйонів гривень		
Не розповсюдження норм щодо зупинення реєстрації ПН/РК на платників податків, які мають позитивну податкову історію	Відсутня	– можливість без зупинень зареєструвати податкову накладну	– відсутність чітких норм щодо показників, які підтверджують позитивну податкову історію (вони будуть оприлюднені на сайті ДФС до 10 числа місяця, що настає за звітним)
У квитанції про зупинення реєстрації ПН/РК зазначаються: 1) номер та дата складання ПН/РК; 2) порядковий номер, номенклатура товарів/послуг продавця, код товару згідно з УКТЗЕД / послуги згідно з Державним класифікатором продукції та послуг, зазначені у ПН/РК, реєстрація яких зупинена; 3) критерій(і) ризиковості платника податку та/або критерій(і) ризиковості здійснення операцій, на підставі якого(их) зупинено реєстрацію ПН/РК в Реєстрі, із розрахованим показником за кожним критерієм, якому відповідає платник податку; 4) пропозиція щодо надання платником податку пояснень та копій документів, необхідних для прийняття контролюючим органом рішення про реєстрацію ПН/РК в Реєстрі	Відсутня		– невідповідність наведеного переліку нормам пп. 201.16.1 Податкового кодексу України – зростання обсягу інформації у квитанції, що збільшує витрати контролюючих органів на складання цієї квитанції

Схема надання документів для прийняття рішення щодо реєстрації ПН/РК:

Документи:

1. Договори (контракти-ЗЕД з додатками)
2. Договори, довіреності, акти керівного органу платника податку, якими оформлені повноваження осіб, які одержують продукцію в інтересах платника податку для здійснення операції;
3. Первинні документи щодо постачання/придбання товарів/послуг, зберігання і транспортування, навантаження, розвантаження продукції, складські документи (інвентаризаційні описи), у тому числі рахунки-фактури/інвойси, акти приймання-передачі товарів (робіт, послуг) з урахуванням наявності певних типових форм та галузевої специфіки, накладні;
4. Розрахункові документи та/або банківські виписки з особових рахунків;
5. Документи щодо підтвердження відповідності продукції (декларації про відповідність, паспорти якості, сертифікати відповідності).

Письмові пояснення та копії документів платник податку має право подати до контролюючого органу **протягом 365 календарних днів**, що настають за датою виникнення податкового зобов'язання, відображеного у ПН/РК

Рішення про зупинення реєстрації ПН/РК приймається Комісією контролюючих органів (комісії регіонального рівня та комісії центрального рівня).

Підставами для прийняття комісіями контролюючих органів рішення про відмову в реєстрації ПН/РК є:

- ненадання платником податку письмових пояснень стосовно підтвердження інформації, зазначеної у ПН/РК, реєстрацію яких зупинено;
- ненадання платником податку копій документів;
- надання платником податку копій документів, які складені з порушенням законодавства.

Комісією регіонального рівня протягом п'яти робочих днів, що настають за днем отримання пояснень та копій документів:

щодо платників податку, у яких обсяг постачання, зазначений в ПН/РК, зареєстрованих в поточному місяці у Реєстрі, з урахуванням поданої ПН/РК на реєстрацію в Реєстрі, менше 30 млн. гривень, приймається рішення про реєстрацію або відмову в реєстрації ПН/РК, яке реєструється в окремому Реєстрі ПН/РК, реєстрація яких зупинена, та надсилається платнику податку;

щодо платників податку, у яких обсяг постачання, зазначений в ПН/РК, зареєстрованих в поточному місяці у Реєстрі, з урахуванням поданої ПН/РК на реєстрацію в Реєстрі, більше 30 млн. гривень включно, приймається рішення про реєстрацію або відмову в реєстрації ПН/РК, яке попередньо реєструється в окремому Реєстрі ПН/РК, реєстрація яких зупинена, та надсилається до комісії центрального рівня.

Комісія центрального рівня протягом семи робочих днів, що настають за днем отримання пояснень та копій документів, але не раніше отриманого рішення про реєстрацію або відмову в реєстрації ПН/РК в Реєстрі комісії регіонального рівня, може прийняти інше рішення про реєстрацію або відмову в реєстрації ПН/РК в Реєстрі. Прийняте комісією центрального рівня рішення реєструється в окремому Реєстрі ПН/РК, реєстрація яких зупинена, та надсилається платнику податку, а рішення Комісії регіонального рівня скасовується.

ПН/РК, реєстрацію яких зупинено, реєструється у день настання однієї з таких подій:

1. прийнято та набрало чинності рішення про реєстрацію ПН/РК в Реєстрі;
2. набрання рішенням суду законної сили про реєстрацію ПН/РК в Реєстрі;
3. **протягом п'яти робочих днів** не прийнято та/або не зареєстровано в окремому Реєстрі ПН/РК, реєстрація яких зупинена, комісією регіонального рівня рішення про реєстрацію або відмову в реєстрації ПН/РК в Реєстрі щодо платників податку, у яких обсяг постачання, зазначений в ПН/РК, зареєстрованих у Реєстрі в поточному місяці, з урахуванням поданих ПН/РК на реєстрацію в Реєстрі, становить менше 30 млн. гривень;
4. **протягом семи робочих днів** не прийнято та/або не зареєстровано в окремому Реєстрі ПН/РК, реєстрація яких зупинена, комісією регіонального рівня рішення про реєстрацію або відмову в реєстрації ПН/РК в Реєстрі щодо платників податку, у яких обсяг постачання, зазначений в ПН/РК, зареєстрованих у Реєстрі в поточному місяці, з урахуванням поданих ПН/РК в Реєстрі, становить більше 30 млн. гривень включно.

В новій редакції викладено **Порядок роботи комісій, які приймають рішення про реєстрацію податкової накладної / розрахунку коригування в Єдиному реєстрі податкових накладних або відмову в такій реєстрації**, який до цього регламентувався наказом Міністерства фінансів України від 13.06.2017 року № 566.

Основними відмінностями норм Постанови КМУ № 117 від норм наказу Міністерства фінансів України № 566 є:

- більш детальне описання прав голови та секретаря комісії;
- регламентування зберігання матеріалів засідання комісії (зберігаються десять років);
- норму щодо надіслання платнику податків рішення про реєстрацію (відмову в такій реєстрації) ПН/РК протягом п'яти робочих днів з дня отримання пояснень та документів від платника податків перенесено в текст Порядку зупинення реєстрації податкової накладної/розрахунку коригування в Єдиному реєстрі податкових накладних).

В новій редакції викладено **Порядок розгляду скарг на рішення комісій, які приймають рішення про реєстрацію податкової накладної / розрахунку коригування в Єдиному реєстрі податкових накладних або відмову в такій реєстрації**, який до цього регламентувався Постановою Кабінету Міністрів України від 4 липня 2017 року № 485.

Нормами Постанови Кабінету Міністрів України № 117 передбачено:

надання скарги платником податку виключно в електронній формі засобами електронного зв'язку **(раніше складалася письмово та надавалася особисто платником податку;**

додано одне рішення за результатами розгляду скарги («залишає скаргу без розгляду»). Це може відбуватися у випадку, якщо до прийняття рішення комісією ДФС з питань розгляду скарг до зазначеної комісії надійшла заява платника податку про відмову від поданої ним скарги.

Загалом слід зауважити, що значних змін порядок зупинення реєстрації ПН/РК в Єдиному реєстрі податкових накладних не зазнав. До позитивного слід віднести зменшення питомої ваги суми ПДВ в загальному обсязі постачання з 5 % до 3 %; можливість без додаткових втрат часу зареєструвати ПН/РК у випадку наявності позитивної податкової історії платника податку (разом із тим незрозуміло якими показниками ця позитивна податкова історія буде визначатися); подання скарги в електронній формі (пришвидшує подачу скарги).

Також позитивним слід вважати норму, яка дозволяє платникам ПДВ, у яких до 1 грудня 2017 р. зупинено реєстрацію ПН/РК та, які не подали пояснень і копій документів до таких ПН/РК, протягом 365 календарних днів, що настають за датою виникнення податкового зобов'язання, відображеного у такій ПН/РК, подати пояснення і копії документів до таких ПН/РК на розгляд комісій, які приймають рішення про реєстрацію ПН/РК в Єдиному реєстрі податкових накладних або відмову в такій реєстрації.

До недоліків відноситься: збільшення інформації в квитанції про зупинення реєстрації ПН/РК; необхідність адаптації контролюючих органів та платників податків до нового порядку зупинення реєстрації ПН/РК.

2.3.2. Про внесення змін до Порядку ведення Єдиного реєстру податкових накладних. Постанова Кабінету Міністрів України від 21 лютого 2018 року № 204. Набула чинності 24 березня 2018 року (Урядовий кур'єр, від 24 березня 2018 року, № 57)

Коментар. Постанова передбачає зміни до деяких норм Порядку ведення Єдиного реєстру податкових накладних від 29.12.2010 року № 1246.

Ключові зміни:

Постанова Кабінету Міністрів України № 204	Постанова Кабінету Міністрів України № 1246	Позитивні моменти	Негативні моменти
Пункт 3. Операційний день триває в робочі дні з 8-ї до 20-ї години. Технічне обслуговування та регламентні роботи, що потребують зупинки Реєстру, не проводяться протягом операційного дня, крім аварійних випадків. Якщо 15 число або останній день місяця припадають на вихідний, святковий або неробочий день, такий день	Пункт 3. Операційний день триває з 0 до 23-ї години.	– підвищення дисциплінованості та відповідальності платників податків за реєстрацію податкових накладних	– можливість зареєструвати податкові накладні тільки в робочі дні за менший термін часу (замість 23 годин лише 12 годин), що може призвести до виникнення технічних проблем при реєстрації податкових накладних

Постанова Кабінету Міністрів України № 204	Постанова Кабінету Міністрів України № 1246	Позитивні моменти	Негативні моменти
вважається операційним днем			
Пункт 19. ПН/РК, реєстрацію яких зупинено, реєструється у день настання однієї з таких подій: прийняття в установленому порядку та набрання чинності рішенням про реєстрацію ПН/РК; набрання рішенням суду законної сили про реєстрацію ПН/РК (у разі надходження до ДФС відповідного рішення); неприйняття та/або відсутність реєстрації в установленому порядку рішення про реєстрацію або відмову в реєстрації ПН/РК.	Пункт 19, ПН/РК, реєстрацію яких зупинено, реєструються у день: 1) прийняття комісією рішення про реєстрацію ПН/РК; 2) набрання законної сили рішенням суду про реєстрацію ПН/РК (у разі надходження до ДФС відповідного рішення суду).	– деталізація дати реєстрації зупинених ПН/РК	– невідповідність норм пункту 19 Постанови КМУ № 204 нормам пункту 28 Постанови КМУ № 117

Внесені зміни спрямовані на посилення дисциплінованості платників податків. Але, зменшення тривалості операційного дня може призвести до виникнення технічних проблем на серверах ДФС, оскільки при незмінній кількості ПН/РК час на їх реєстрацію зменшується майже вдвічі.

Слід також звернути увагу на відсутність в Постанові КМУ № 117 такої події для реєстрації ПН/РК як «неприйняття та/або відсутність реєстрації в установленому порядку рішення про реєстрацію або відмову в реєстрації ПН/РК». Це може призвести до виникнення спірних ситуацій, оскільки дві Постанови КМУ містять дві різні норми щодо подій, пов'язаних з реєстрацією ПН/РК.

2.3.3. Критерії ризиковості платника податку. Лист ДФС України від 21 березня 2018 року № 959/99-99-07-18. Набув чинності з 23 березня 2018 року. Оприлюднено на офіційному сайті Державної фіскальної служби України <http://sfs.gov.ua/media-tsentr/novini/331616.html>

Коментар. В своєму Листі ДФС України оприлюднило критерії ризиковості, які застосовуються при

зупиненні реєстрації ПН/РК.

До оприлюднення Листа ДФС № 959/99-99-07-18 перелік критеріїв ризиковості регламентувався наказом Міністерства фінансів України 13.06.2017 року № 567. На відміну від наказу Міністерства фінансів України Лист ДФС України має дещо іншу структуру подання інформації щодо критеріїв ризиковості.

Так в Листі ДФС України зазначено, що платники податків відповідають критеріям ризиковості, якщо:

1.1. платника податку зареєстровано (перереєстровано) на недійсні (втрачені, загублені) та підроблені документи згідно з інформацією, наявною в органах Державної фіскальної служби;

1.2. платника податку зареєстровано (перереєстровано) в органах державної реєстрації фізичними особами з подальшою передачею (оформленням) у володіння чи управління неіснуючим, померлим, безвісти зниклим особам згідно з інформацією, наявною в органах Державної фіскальної служби;

1.3. платника податку зареєстровано (перереєстровано) в органах державної реєстрації фізичними особами, що не мали наміру провадити фінансово-господарську діяльність або реалізовувати повноваження згідно з інформацією, наданою такими фізичними особами;

1.4. платника податку зареєстровано (перереєстровано) та проведено фінансово-господарську діяльність без відома та згоди його засновників і призначених у законному порядку керівників згідно з інформацією наданою такими засновниками та/або керівниками;

1.5. наявний обвинувальний вирок суду стосовно посадової особи (посадових осіб) платника податку за статтею 205 Кримінального кодексу України згідно з інформацією, наявною в органах Державної фіскальної служби;

1.6. комісії головних управлінь ДФС в областях, м. Києві та Офісу великих платників податків ДФС можуть розглядати питання щодо встановлення ризиковості платника податків, а саме:

платник податку зареєстрований (перереєстрований) за адресою, що знаходиться на непідконтрольній території України (зона АТО, АР Крим);

дата реєстрації платником податку на додану вартість не перевищує трьох місяців з дати такої реєстрації;

платник податку-юридична особа, який не має відкритих рахунків у банківських установах, крім рахунків в органах державної казначейської служби України (крім бюджетних установ);

платник податку, посадова особа та/або засновник якого був посадовою особою та/або засновником

суб'єкта господарювання, якого ліквідовано за процедурою банкрутства протягом останніх трьох років;

платником податку не подано контролюючому органу податкову звітність з податку на додану вартість за два останні звітні періоди;

платником податку на прибуток не подано контролюючому органу фінансову звітність за останній звітний період;

наявна податкова інформація, що свідчить про наявність ознак здійснення ризикових операцій платником.

Ризиковість платника податку може бути встановлено у разі виконання хоча б одного з критеріїв, зазначених в пп. **1.1. – 1.5.**

Якщо виявлено, що платник податків має ознаки ризиковості згідно з пунктом **1.6 Критеріїв**, то такий платник податків вноситься на розгляд Комісії в той самий день і вноситься до переліку ризикових платників у день проведення засідання Комісії, на якому прийнято відповідне рішення.

Сам же перелік критеріїв ризиковості в Листі ДФС України збільшено до чотирьох (раніше було передбачено три критерії).

Критерії, наведені в Листі ДФС України відрізняються від критеріїв в наказі Міністерства фінансів України:

1. Додано критерій щодо відсутності на дату складання ПН/РК (актуального запису) у Реєстрі платників акцизного податку з реалізації пального щодо суб'єкта господарювання, який реєструє податкову накладну на товар (пальне) із кодами УКТ ЗЕД згідно з п.п. 215.3.4 ПКУ (має вузьку специфіку, оскільки стосується тільки реалізаторів палива).

2. Виключено диференціацію показника D (питома вага суми ПДВ в обсязі постачання).

3. Виключено норму щодо складання розрахунку коригування до податкової накладної у випадку зміни вартості товару /послуг більше ніж удвічі.

Внесені зміни:

дещо спрощують процедуру контролю, оскільки контролюючі органи будуть витрачати менше часу на обчислення показника D;

«Нові» критерії

обсяг постачання товару/послуги, зазначений у ПН/РК, яку(ий) подано на реєстрацію в Реєстрі, дорівнює або перевищує величину залишку, що визначається як різниця обсягу придбання на митній території України такого товару/послуги (крім обсягу придбання товарів/послуг за операціями, які звільнені від оподаткування та підлягають оподаткуванню за нульовою ставкою) та/або ввезення на митну територію України такого товару, зазначеного з 01 січня 2017 року в отриманих ПН/РК, зареєстрованих в Реєстрі, і митних деклараціях, збільшеного у 1,5 раза, та обсягу постачання відповідного товару/послуги, зазначеного у ПН/РК, зареєстрованих з 01 січня 2017 року в Реєстрі, і переважання в такому залишку (більше 75 % загального такого залишку) товарів з кодами згідно з УКТ ЗЕД та послуг з кодами згідно з ДКПП, перелік яких визначено ДФС, та відсутність товару/послуги, зазначеного/зазначеної в податковій накладній, яка подана на реєстрацію в Реєстрі, в Таблиці даних платника податку як товару/послуги, що на постійній основі постачається (виготовляється)

відсутність (анулювання, призупинення) ліцензій, виданих органами ліцензування, які засвідчують право платника податку на виробництво, експорт, імпорт і оптову торгівлю підакцизними товарами (продукцією), визначеними підпунктами 215.3.1 та 215.3.2 ПКУ, стосовно товарів, які зазначені платником податку у податковій накладній, поданій на реєстрацію в Реєстрі на дату складання такої ПН/РК;

відсутність на дату складання ПН/РК (актуального запису) у Реєстрі платників акцизного податку з реалізації пального щодо суб'єкта господарювання, який реєструє податкову накладну на товар (пальне) із кодами УКТ ЗЕД згідно з п.п. 215.3.4 ПКУ

розрахунок коригування складений постачальником товарів/послуг до податкової накладної, яка складена на отримувача – платника ПДВ, якщо передбачається зміна номенклатури товару/послуги (для кодів товарів згідно з УКТ ЗЕД – зміна перших чотирьох цифр кодів, а для кодів послуг відповідно до ДКПП – перших двох цифр кодів), за умови відсутності такого товару/послуги, зазначеного/зазначеної в розрахунку коригування, який поданий на реєстрацію в Реєстрі, в Таблиці даних платника ПДВ як товару/послуги, що на постійній основі постачається (виготовляється)

«Старі» критерії

обсяг постачання товару/послуги, зазначений у ПН/РК, яку (який) подано на реєстрацію в Реєстрі, у 1,5 раза більший за величину, що дорівнює залишку різниці обсягу придбання на митній території України такого товару/послуги (крім обсягу придбання товарів/послуг за операціями, які звільнені від оподаткування та підлягають оподаткуванню за нульовою ставкою) та/або ввезення на митну територію України такого товару, зазначеного з 01 січня 2017 року в отриманих ПН/РК, зареєстрованих в Реєстрі, і митних деклараціях, та обсягу постачання відповідного товару/послуги, зазначеному у ПН/РК, зареєстрованих з 01 січня 2017 року в Реєстрі, і переважання в такому залишку (більше 75% загального такого залишку для платників, у яких значення показника D становить більше 0,03; більше 60% - від 0,02 до 0,03; більше 50% - від 0,015 до 0,02; більше 40% - від 0,01 до 0,015, більше 30% - від 0,005 до 0,01, більше 20% - до 0,005) товарів з кодами згідно з [УКТ ЗЕД](#), які визначаються ДФС, та відсутність товару/послуги, зазначеного/зазначеної в податковій накладній, яка подана на реєстрацію в Реєстрі, в інформації, поданій платником податку за встановленою формою, як товару/послуги, що на постійній основі постачається (виготовляється)

відсутність (анулювання, призупинення) ліцензій, виданих органами ліцензування, які засвідчують право суб'єкта господарювання на виробництво, експорт, імпорт, оптову і роздрібну торгівлю підакцизними товарами (продукцією), визначеними [підпунктами 215.3.1 та 215.3.2](#) ПКУ, стосовно товарів, які зазначені платником податку у податковій накладній, поданій на реєстрацію в Реєстрі

розрахунок коригування, складений постачальником товарів/послуг до податкової накладної, яка складена на отримувача - платника ПДВ, якщо передбачається зміна вартості товару/послуг більше ніж удвічі та/або зміна номенклатури товарів/послуг (для кодів товарів згідно з [УКТ ЗЕД](#) - зміна перших чотирьох цифр кодів, а для кодів послуг відповідно до Державного класифікатора продукції та послуг - перших двох цифр кодів)

в якості критеріїв більше не застосовується зміна вартості товару (залишається тільки зміна номенклатури), що має зменшити час на встановлення відповідності податкової накладної критеріям. Разом із тим посилюється контроль за операціями з паливом, що може затримати процедуру реєстрації податкових накладних для платників акцизного податку (які реалізують пальне), з-за перевірки контролюючими органами інформації з Реєстру платників акцизного податку. Ця зміна дещо збільшує витрати часу контролюючих органів, які мають визначити факт реєстрації платника ПДВ, який реалізує паливо, платником акцизного податку (тобто має відбуватися зіставлення даних про реєстрацію осіб платників ПДВ та акцизного податку).

Крім того, листом № 959/99-99-07-18 Державна фіскальна служба України змінила **«Перелік кодів товарів, згідно з УКТ ЗЕД, та послуг з кодами, згідно з ДКПП, які застосовуються для визначення відповідності податкових накладних/розрахунків коригування, які подано на реєстрацію до Єдиного реєстру податкових накладних, критеріям ризиковості здійснення операції при здійсненні моніторингу»**, який до цього регламентувався наказом ДФС України від 30 червня 2017 року № 461.

Остання редакція наказу ДФС України № 461 передбачала наявність у зазначеному переліку 232 позиції.

Нова редакція значно зменшує перелік кодів товарів та послуг та налічує відтепер лише 65 найменувань.

Це є безумовно позитивним моментом, оскільки перелік товарів та послуг в цьому списку скорочено майже в чотири рази.

Водночас, в редакції листа ДФС України присутні позиції: 2012, 2015, 0011, які не містять назви товарів чи послуг.

2.3.4. Перелік показників, що визначають позитивну податкову історію платника податку, визначені ДФС та погоджені Міністерством фінансів України. Лист ДФС України від 21 березня 2018 року № 960/99-99-07-18. Набув чинності з 23 березня 2018 року. Оприлюднено на офіційному сайті Державної фіскальної служби України <http://sfs.gov.ua/media-tsentr/novini/331616.html>

Коментар. В своєму Листі ДФС України оприлюднило перелік показників, за допомогою яких контролюючі органи будуть визначати позитивну податкову історію платника податку.

Показники позитивної податкової історії (*відповідність платника податку одному з показників*)

обсяг постачання, зазначений платником податку в ПН/РК, зареєстрованих у Єдиному реєстрі податкових накладних у поточному місяці, з урахуванням поданої на реєстрацію в Реєстрі ПН/РК не перевищує 150 тисяч гривень на одного покупця – платника податку

залишкова вартість основних засобів для платників податку на прибуток на кінець звітного (податкового) періоду складає більше 1 млн. грн. та відображена у звітності, по якій граничні строки подання передують календарному дню розрахунку цього показника за умови, що з 01.01.2017 керівник та засновник не змінювались

обсяг постачання, зазначений платником податку в ПН/РК, які не підлягають наданню отримувачу (покупцю), зареєстрованих у Реєстрі за останні 6 місяців, становить більше 50 відсотків загального обсягу постачання товарів/послуг, зазначеного платником податку в ПН/РК, зареєстрованих у Реєстрі

наявність власних (право власності/користування), орендованих земельних ділянок становить понад 200 га включно або наявність орендованих земельних ділянок комунальної та/або державної власності площею не менше 0,5 га (станом на 01.01.2018), що задекларовані до 20.02.2018

товари/послуги, що постачаються (виготовляються) платником податку, а саме придбання і постачання одного товару чи послуги, зазначеного у ПН/РК, зареєстрованих у Реєстрі, складають більше 50 відсотків від загальної суми постачання товарів/послуг, зазначеної платником податку в ПН/РК, зареєстрованих у Реєстрі за останні 6 місяців

сплата єдиного внеску на загальнообов'язкове державне соціальне страхування на одного працюючого перевищує суму ЄСВ з мінімальної заробітної плати 1,5 раза за останні 12 місяців за умови, що з 01.01.2017 керівник та/або засновник не змінювались

платник податку здійснює на постійній основі, протягом будь-яких чотирьох звітних місяців з останніх шести, реєстрацію ПН/РК в Реєстрі на постачання товарів/послуг з одним і тим самим кодом товару/послуги згідно з УКТ ЗЕД/ДКПП, по яких обсяг постачання становить 20 % від загального такого обсягу постачання

загальна сума сплачених у попередньому звітному році сум єдиного внеску на загальнообов'язкове державне соціальне страхування та податків і зборів (крім суми ПДВ, сплаченої при ввезенні товарів на митну територію України) платником податку та його відокремленими підрозділами, якими подано ПН/РК на реєстрацію в Реєстрі, становить більше 5 мільйонів гривень

Наявність даного переліку є позитивним моментом, оскільки відповідності вимагає лише один з наведених показників. Разом із тим, органами ДФС України не обґрунтовано числові показники, яким мають відповідати платники податку. Окрім того, викликає подив, що такі показники оприлюднено в Листі ДФС України, а не в наказі.

2.3.5. Про затвердження змін до Положення про реєстрацію платників податку на додану вартість. Наказ Міністерства фінансів України від 16 січня 2018 року № 7. Набув чинності 16 березня 2018 р. (Офіційний вісник України від 16 березня 2018 р. № 21)

Коментар. Внесені зміни до попередньої редакції наказу від 14 листопада 2014 року № 1130.

1. Так, **п. 2.5 та 2.6** уточнено повноваження територіальних органів ДФС у частині реалізації процедур формування та ведення реєстру платників ПДВ відповідно до функцій, визначених ПКУ. Контролюючі органи в областях та місті Києві, міжрегіональні територіальні органи забезпечують організацію роботи з реєстрації та обліку платників ПДВ, що перебувають на їх території.

2. До **п. 3.15** додано абзац, який регламентує питання реєстрації платником ПДВ особи, утвореної шляхом перетворення платника ПДВ: «Якщо юридична особа, утворена в результаті перетворення, не подала до контролюючого органу **протягом 10 робочих днів**, що настають за датою завершення перетворення, заяви для реєстрації або перереєстрації, контролюючий орган після спливу цього строку приймає рішення про анулювання реєстрації юридичної особи, припиненої в результаті перетворення».

3. Пунктами 5.6. та 5.10 передбачено, що прийняття рішення щодо анулювання реєстрації платника ПДВ (скасування рішення про анулювання реєстрації) може прийматися **не тільки керівником, а також його заступником або уповноваженою особою**.

4. Внесені технічні зміни до додатків, що відбивають зміни, які вносяться до п. 2.5., 2.6, 5.6 та 5.10: №5 «Рішення про анулювання реєстрації платника податку на додану вартість (Форма № 6-РПДВ)»; № 7 «Рішення про анулювання реєстрації платників податку на додану вартість (Форма № 7-РПДВ)»; № 9 «Рішення про виключення сільськогосподарського підприємства з реєстру суб'єктів спеціального режиму оподаткування (Форма № 6-РРС)».

Загалом слід зауважити, що внесені зміни носять більш технічний характер. Лише тільки до п. 3.15 додано нову норму, що регламентує анулювання реєстрації платників ПДВ, утворених шляхом перетворення. Це є безумовним позитивом, оскільки раніше щодо цього питання виникали спори між платниками податків та контролюючими органами.

Негативним моментом є те, що наказ набуває чинності лише в березні 2018 року, хоча ці зміни можна було внести ще наприкінці 2017 року.

5. ДОВІДКОВА ІНФОРМАЦІЯ

5.1. Індекс інфляції

За даними Державної служби статистики України, у березні 2018 р. показник інфляції, порівняно із попереднім місяцем, зріс на 0,2%. Порівняно з березнем 2017 р. (за останні 12 місяців) ціни на споживчому ринку зросли на 11,5%. Індекс споживчих цін з початку року становить 102,6%.

Значення індексу інфляції може впливати на:

- коригуючі коефіцієнти, які застосовуються до ставок рентної плати за користування надрами для видобування корисних копалин (п. 252.22 ПКУ);
- індексацію нормативної грошової оцінки земель (ст. 289 ПКУ). Індекс споживчих цін за 2015 рік застосовується із значенням 120 відсотків (п. 6 підрозділу 6 Розділу XX);
- базу оподаткування єдиним податком для платників єдиного податку четвертої групи (п. 2921.2 ПКУ);
- індексацію ставок акцизного податку, екологічного податку, рентної плати (абз. 9 пункту 4 Розділу XIX).

6. НОРМАТИВНО-ПРАВОВІ АКТИ, ЩО НАБУЛИ ЧИННОСТІ В БЕРЕЗНІ 2018 р.

Найменування нормативного акту	Дата набуття чинності
Про внесення змін у додаток до Постанови Кабінету Міністрів України від 27 грудня 2017 р. № 1045. Постанова Кабінету Міністрів України від 31 січня 2018 р., №108	07.03.2018 р. (див. даний випуск моніторингу)
2.3.5. Про затвердження змін до Положення про реєстрацію платників податку на додану вартість. Наказ Міністерства фінансів України від 16 січня 2018 року № 7	16.03.2018 р. (див. даний випуск моніторингу)
Про затвердження порядків з питань зупинення реєстрації податкової накладної / розрахунку коригування в Єдиному реєстрі податкових накладних. Постанова Кабінету Міністрів України від 21 лютого 2018 року № 117	22.03.2018 р. (див. даний випуск моніторингу)
Критерії ризиковості платника податку. Лист ДФС України від 21 березня 2018 року № 959/99-99-07-18	23.03.2018 р. (див. даний випуск моніторингу)
Перелік показників, що визначають позитивну податкову історію платника податку, визначені ДФС та погоджені Міністерством фінансів України. Лист ДФС України від 21 березня 2018 року № 960/99-99-07-18	23.03.2018 р. (див. даний випуск моніторингу)
Про внесення змін до Порядку ведення Єдиного реєстру податкових накладних. Постанова Кабінету Міністрів України від 21 лютого 2018 року № 204	24.03.2018 р. (див. даний випуск моніторингу)

**Моніторинг підготовлено експертно-аналітичною групою
Науково-дослідного центру індустріальних проблем розвитку
Національної Академії Наук України (<http://ndc-ipr.org>) і кафедрою митної
справи та оподаткування Харківського національного економічного
університету імені Семена Кузнеця (<http://www.kaffinop.hneu.edu.ua>)**

**за підтримки Об'єднання промисловців і підприємців Харківської області -
регіонального відділення Всеукраїнської громадської організації «Український союз
промисловців і підприємців»**

під керівництвом заступника директора НДЦ ІПР з наукової роботи, доктора економічних наук,
професора, Заслуженого економіста України **Ю.Б. Іванова**

за участю:

доцента кафедри митної справи та оподаткування, к.е.н., доц. **О.Є. Найденка;**

доцента кафедри митної справи та оподаткування, к.е.н., доц. **К.В. Давискіби;**

доцента кафедри митної справи та оподаткування, к.е.н., доц. **А.О. Єніної-Березовської;**

доцента кафедри митної справи та оподаткування, к.е.н. **В.В. Карпової;**

доцента кафедри митної справи та оподаткування, к.е.н. **О.В. Костяної;**

доцента кафедри митної справи та оподаткування, к.е.н., доц. **Є.І. Котлярова;**

викладача кафедри митної справи та оподаткування, к.е.н. **Ю.М. Малишко;**

аспіранта кафедри митної справи та оподаткування **М.В. Гомон;**

за участю:

виконавчого директора Об'єднання промисловців і підприємців Харківської області - регіонального
відділення ВГО УСПП **Е. Є. Набоки.**

[Перейти до інших випусків моніторингу](#)